
Čeští a slovenští doktorandi rokovali o hudebním vzdělávání

Čeští a slovenští doktorandi rokovali o hudebním vzdělávání

Ve dnech 17. 9. 2009 a 18. 9. 2009 se uskutečnila ve spolupráci s Fakultní ZUŠ na Barrandově a pod patronací MŠMT doktorandská konference „*Teorie a praxe hudební výchovy*“, kterou uspořádala v konferenčním sálu ministerstva školství Katedra hudební výchovy PedF UK v Praze vedená doc. Janou Palkovskou.

Všichni si zřetelně uvědomujeme, že v současnosti musíme vyvinout více úsilí v utváření hudební a vůbec estetické kultury našich dětí. Dobrá hudba, která vstupuje do vědomí citlivých lidí, může totiž velmi pozitivně ovlivňovat nejenom estetické vnímání dětí a mládeže, ale má přímý vliv na utváření jejich postojů i k hodnotám mimohudebním. Zasahuje totiž i etické hodnoty a celkové chování člověka. Proto mít cit a smysl pro krásu je velké bohatství, o které se musí škola zasloužit i v dnešní době „drcené“ techno-ekonomickým mamonismem. Je to i proto důležité, že už několik let uplatňujeme v České republice i ve Slovenské republice novou pedagogickou reformu. A právě pedagogické fakulty a jejich hudební katedry mají klíčové postavení v ovlivňování hudebního a kulturního rozvoje osobnosti, protože připravují budoucí učitele hudební výchovy. Nejvyšší stupeň vysokoškolského vzdělávání – doktorandské studium – by mělo být také nejvyšším garantem odborného přístupu ke všem základním otázkám hudebního vzdělávání a výchovy dětí na všech školských stupních.

zleva: Prof. Luděk Zenkl, významný česko slovenský hudební pedagog, Ostravská univerzita v Ostravě, doc. Miloš Kodejška, Národní koordinátor EAS pro ČR, Univerzita Karlova v Praze

Konference, které se zúčastnilo na 60 doktorandů, jejich školitelů a učitelů ze základních a středních škol, probíhala po oba dny ve velmi pracovním rytmu. Nejprve navázala na dosavadní poznatky *Visegrádského hudebního týmu* vedeného doc. Milošem Kodejškou. Tento kolektiv podporovaný Mezinárodním visegrádským fondem uskutečnil v minulých letech desítky drobných i významných mezinárodních uměleckých a odborných aktivit. Nejvýznamnější událostí byl bezesporu Evropský hudební kongres EAS na Univerzitě Karlově v Praze v roce 2005. Koncepce doktorandských studií v České republice přiblížila doc. Marie Slavíková ze Západočeské univerzity v Plzni. O situaci v této oblasti ve Slovenské republice hovořila pak doc. Irena Medňanská z Prešovské univerzity.

Analýza dosavadních zkušeností z uplynulých přibližně 20 let v podání dvou významných hudebníků Prof. Ludka Zenkla z Ostravské univerzity a Prof. Josefa Říhy z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem charakterizovala pozitivní i negativní trendy v hudební výchově, především v základních školách. Nastínila ale i cesty, kterými by se měla ubírat témata doktorandských prací, aby zachytila skutečné potřeby učitelů hudební výchovy.

Témata jako je kultura pěveckého a řečového projevu, tvořivá intonace jsou velmi diskutované oblasti v profesi učitele hudby. Na pražské hudební katedře působí významné osobnosti, které se jimi intenzivně zabývají. Jsou to doc. Hana Váňová a Dr. Alena Tichá. Toto druhé téma konference výborně uvedla doc. Hana Váňová.

Prvky instrumentální tvořivosti následně představil jako třetí téma konference Prof. Jiří Holubec z UJEP v Ústí nad Labem. Jeho referát ukázal, jak výuka hudební výchovy ve všeobecných školách může být plná aktivity, tvořivosti, zábavy a radosti. Uplatňování kolektivní hry, moderních hudebních námětů, masmediálních prostředků dnes fascinují děti a mládež. Hudební výchova se může takto stát jedním z nejoblíbenějších předmětů ve školách. Zkušenosti a rady Prof. Jiřího Holubce byly velmi inspirativní pro doktorandy i učitele v praxi.

z jednání česko slovenské doktorandské konference o hudebním vzdělávání

Druhý den konference otevřelo téma, které Prof. Jaroslav Herden nazval *Ve prospěch komunikace s hudbou*. Vzhledem k tomu, že autor tématického referátu byl nemocen, jeho myšlenky prezentovala doc. Hana Váňová z Univerzity Karlovy v Praze v umělecké spolupráci s Prof. Belo Felixem z Univerzity M. Bela z Banské Bystrice. Prof. Jaroslav Herden vložil do svého referátu ty nejcennější životní zkušenosti, náměty a rady o poslechových aktivitách doplněné odkazy na jeho dříve již vydaná díla.

Poslední téma konference bylo nazváno *Hudba ve škole jako terapeutický faktor*. Úvodní referát přednesla bývalá doktorandka katedry hudební výchovy PedF UK Mgr. Jana Weber, která se o tuto problematiku dlouhodobě zajímá a velmi úspěšně ji studovala i v zahraničí. Představila na příkladech, jak hudba dokáže významně ovlivnit psychické klima člověka a jakými prostředky toho může dosahovat.

z jednání česko slovenské doktorandské konference o hudebním vzdělávání

Ke všem představeným referátům vždy následovaly koreferáty studentů – doktorandů a pak ještě příspěvky do rozpravy, kterých se zúčastňovali především učitelé vysokých a středních škol. Velmi často sledovali výzkumnou problematiku, dělili se o zkušenosti z hudebněvýchovné práce s dětmi od předškolního věku až po střední školy. Naprostá většina referujících byla vzorně připravena a neskrývala přání svá témata poctivě dále zkoumat a podílet se i na týmové spolupráci. Pražská konference jim k tomu dala příležitost i v tom, že každý referující byl moderátorem velmi kvalitně předem představen. Domníváme se totiž, že uvádět mladé hudebníky do odborné spolupráce i v mezistátním smyslu je velmi důležité, neboť samotný „pěšák“ mnohé nedokáže, ale v tvůrčím kolektivu přináší vědecká práce podstatně lepší výsledky. Významný podnět k takové týmové spolupráci dal Prof. Jiří Luska z Palackého univerzity v Olomouci, když představil poslání tříletého grantového záměru v hudební oblasti. Doktorandská konference byla provázená velmi dobrou náladou, zájmem o spolupráci a také muzicírováním. Ukázal to i společenský večírek s lidovou instrumentální hudbou z Prešovské univerzity pod vedením Dr. Jozefa Hrušovského.

Není účelem tohoto článku odborně charakterizovat obsah konference, neboť k tomuto účelu organizátoři připravují sborník referátů a podnětů pro hudební praxi. Při příštích setkáních budeme ještě více hledat cesty ke spolupráci s praktikujícími učiteli hudební výchovy na jednotlivých stupních škol. Vždyť všem nám jde o jedno, aby se zlepšily hudební vkus a školní hudební vzdělávání v našich zemích! Je to cíl, o který musíme usilovat společně. Těšíme se na dobrou spolupráci a na další odborná setkávání českých a slovenských doktorandů, jejich školitelů a učitelů z praxe na katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze.

doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.,

vedoucí přípravného výboru konference a národní koordinátor EAS pro ČR, Pedagogická fakulta UK v Praze
miloss.kds@atlas.cz

<http://www.musicart.cz/pedfuk/index.html>

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta - katedra hudební výchovy

